

GENERALDIREKTÖRENS
BESLUT

Diarienummer
1.2.3-01675-2019

Datum
2020-01-16

Postadress
Box 45093
104 30 Stockholm

Besöksadress
Artillerigatan 33A
621 38 Visby

Telefon
010-470 03 00

Org nr
202100-6487

www.uhr.se

Yttrande över *Ökad statlig närvaro i Härnösand* (SOU 2019:33)

Fi2019/02399/SFÖ

Sammanfattning

Universitets- och högskolerådet (UHR) lämnar synpunkter på följande delar av betänkandet:

- UHR bedömer att omlokaliseringen av verksamhet avseende legitimation för lärare, delar av verksamhet avseende legitimationer inom hälso- och sjukvård samt tolk- och översättarverksamhet kan medföra negativa omställningseffekter i form av kvalitets- och effektivitetssänkningar, exempelvis längre handläggningstider och kompetensbrist inom aktuella yrkesområden. Myndighetens erfarenhet är att få väljer att flytta med vid en omlokalisering och att det kan vara svårt att rekrytera nya kvalificerade kompetenser till mindre orter.
- UHR bedömer att utredningens förslag kan medföra att Sverige inte uppfyller lagstadgade och i förordning reglerade tidsfrister för beslut om erkännande av yrkeskvalifikationer.
- Utredningen har inte beaktat eventuellt kommande förändringar av regelverk för yrkesreglering av de aktuella yrkesgrupperna.
- UHR ser, utifrån myndighetens egna erfarenheter av omlokalisering, att det sannolikt behövs mer tid för förberedelser och genomförande av omlokalisering än de tre till sex månader som utredningen föreslår.

2.1.4 Utmaningar med och effekter av omlokalisering

Utredningens förslag rör statliga verksamheter som bidrar till kompetenstillförsel inom samhällsstrategiskt viktiga yrkesområden såsom skola, hälso- och sjukvård samt tolkning och översättning. Det är yrkesområden inom vilka det redan idag råder personalbrist – en brist som enligt Arbetsförmedlingens prognoser kommer att kvarstå.¹ Samtidigt finns det behörig kompetens utan legitimation som utgör en potentiell resurs för dessa sektorer. UHR bedömer att det finns ett betydande samhällsekonomiskt värde för såväl arbetsgivare som berörda individer i att erkänna och synliggöra dessa kompetenser genom att snabbt och effektivt utfärda legitimationer respektive auktorisation för de som uppfyller kraven.

UHR ser liksom utredaren att omlokalisering av föreslagna verksamheter kan medföra negativa omställningseffekter i form av kvalitets- och effektivitetssänkningar till följd av kompetenstapp och svårigheter att rekrytera ny kompetens, vilket under en omställningsperiod kan medföra längre handläggningstider.

UHR:s erfarenhet är att få väljer att flytta med vid en omlokalisering och att det kan vara svårt att rekrytera vissa typer av kompetenser till mindre orter. Merparten av de tjänster som är föremål för utredningens förslag till omlokalisering kräver mer specialiserade kompetenser, vilket ger upphov till en viss oro för hur kompetensförsörjningen kan lösas av de myndigheter vars verksamhet är föremål för omlokaliseringen. Myndighetens bedömning är att det tar tid att bygga upp den kompetens, erfarenhet och samverkan som krävs för att verksamheterna ska fungera. Störningar i verksamheten kan ge negativa effekter i form av färre antal utfärdade behörigheter/legitimationer respektive auktorisationer och ökad kompetensbrist inom såväl offentlig som privat sektor.

Förseningar i handläggningstiden kan även innebära att Sverige inte uppfyller lagstadgade och i förordning reglerade tidsfrister för beslut om erkännande av yrkeskvalifikationer vilket skulle kunna innebära att EU-kommissionen inleder rättsliga processer mot Sverige.²

UHR ser att utredningens förslag inte beaktar eventuellt kommande förändringar av gällande regelverk – det finns separata förslag om en ny respektive skarpare yrkesreglering av de aktuella yrkesgrupperna,³ som om de införs, kan leda till en ökad arbetsbelastning för de aktuella verksamheterna.

---

¹ *Arbetsmarknadsutsikterna våren 2019. Prognos för arbetsmarknaden 2019–2020*, Arbetsförmedlingens rapportserie 2019:06, s. 20 och 22.

² *Lag (2016:145) om erkännande av yrkeskvalifikationer och Förordning (2016:157) om erkännande av yrkeskvalifikationer.*

³ *Stärkt kompetens i vård och omsorg (SOU 2019:20) och Att förstå och bli förstådd - ett reformerat regelverk för tolkar i talade språk (SOU 2018:83).*

2.2 Tänkbara verksamheter

Skolverkets verksamhet avseende legitimation för lärare

UHR lämnar årligen cirka 1 500 yttranden till Skolverket med bedömning av utländska meriter till ansökningar avseende legitimation för lärare och förskollärare. Verksamheten har ett mycket komplext regelverk och är relativt omfattande, Skolverket räknar fortsatt med cirka 1 500 legitimationsansökningar per år för sökande med utländska meriter. UHR:s bedömning är att en omlokalisering av verksamheten kan medföra negativa omställningseffekter i form av kvalitets- och effektivitetssänkningar.

Socialstyrelsens legitimationsverksamhet

UHR:s uppdrag gentemot Socialstyrelsens är under uppbyggnad efter den modell för samarbete som UHR använder tillsammans med Skolverket. UHR:s bedömning är att en omlokalisering av Socialstyrelsens verksamhet avseende legitimationer inom hälso- och sjukvård kan medföra en negativ påverkan och försena möjligheten att uppnå en fullskalig och effektiv bedömningsverksamhet.

Sidas strategi för informations- och kommunikationsverksamhet

UHR ansvarar enligt regeringsbeslut (II:5, 2007-10-11, U2007/5478/IS) för verksamheten Den globala skolan som finansieras genom Sida inom regeringens *Strategi för informations- och kommunikationsverksamhet*, och genom organisationer i det civila samhället. Samverkan med Sida sker både med Sidas kontor i Stockholm och i Härnösand. UHR:s uppfattning är att kommunikationen och samverkan fungerar väl med nuvarande tudelade placering av Sidas verksamhet. UHR bedömer därför att samverkan och kommunikation kommer att fungera lika bra även efter en eventuell omlokalisering av de fem föreslagna tjänster som arbetar med regeringens *Strategi för informations- och kommunikationsverksamhet* hos Sida.

3.2.1 Specialpedagogiska skolmyndigheten är lämplig värd

Praktiska förutsättningar för SPSM som värdmyndighet

UHR ser, utifrån myndighetens egna erfarenheter av omlokalisering av verksamhet till Visby, att det sannolikt behövs mer tid för förberedelser och genomförande av omlokalisering än de tre till sex månader som utredningen föreslår. Detta kan påbörjas först efter det att regeringen fattat beslut om omlokaliseringen och gäller både myndigheter och berörd personal som önskar flytta med. UHR bedömer därför att mer tid behövs innan omlokaliseringen kan genomföras.

Beslut

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Karin Röding efter föredragning av utredare Annika Ghafoori i närvaro av avdelningschef Ulrica Engström Nilsson.

Karin Röding

Annika Ghafoori, föredragande